

Mateusz Matyszczkiewicz: Sąd zagubił republikańską formę

Piewcy wolności obyczajowej nie zawsze okazują się zwolennikami wolności politycznej

Piewcy wolności obyczajowej nie zawsze okazują się zwolennikami wolności politycznej

Niektórzy mówią, że poziom wolności słowa jest uzależniony od prawnych uwarunkowań. Inni kładą nacisk na strukturę właścicielską największych mediów. I prawo, i własność to oczywiście ważne sprawy i nie można ich zaniedbywać.

Dzisiejszy wyrok w sprawie Agora vs Jarosław Marek Rymkiewicz pokazuje jednak, że jest coś o wiele ważniejszego, coś fundamentalnego. To wewnętrzne przywiązanie do wolności słowa, wolność uwewnętrzniona. Rymkiewicz nie wygłosił swoich słów pod nickiem, ani nie wysłał anonimów. Jak na Sarmatę przystało, wypowiedział je publicznie i przed sądem potwierdził, że się pod nimi podpisuje. Był zatem gotów przyjąć na siebie każdą krytykę.

Jego oponenty wybrali jednak drogę sądową. Po zapadnięciu wyroku poeta przytoczył przysłowie: "Musi to na Rusi, a w Polsce, jak kto chce".

Tak, ten wyrok jest chyba elementem czegoś, co można nazwać wojną kulturową, starciem republikanizmu z limitowaną wolnością. I jeszcze: piewcy wolności obyczajowej nie zawsze okazują się zwolennikami wolności politycznej.

Ale to też wskazuje na to, czym powinniśmy się zajmować przez najbliższe lata. Jest coś o wiele ważniejszego niż bieżąca jatka – to republikańska kultura. Jeśli ją zaniedbamy, utracimy być może najważniejszą część naszego kulturowego kodu – tego, który stanowił o właściwej Polakom politycznej formie.

A zatem: forma, forma, forma!

+++

Polski republikanizm, owszem, lubił znajdować swoje spełnienie na sądowej wokandzie. Proces potwierdzał ciągłość szlacheckiej kultury. Później pozostało już tylko wspomnianie, jak w przypadku Woźnego z

Pana Tadeusza, który po latach smakował w przywoływaniu litanii procesowych nazwisk:

Ogiński z Wizgirdem,

Dominikanie z Rymszą, Rymsza z Wysogierdem,

Radziwiłł z Wereszczaką, Giedroń z Rodułtowskim,

Obuchowicz z kahałem, Juracha z Piotrowskim,

Maleski z Mickiewiczem, a na koniec Hrabia

Z Soplicą

Czy jednak taki proces, który ma na celu uciszenie republikańskiej wrzawy rzeczywiście wpisuje się w tę tradycję?

Mateusz Matyszkowicz